

Sviatok opery - baroková Alcina po prvý raz na východoslovenskej scéne

(Štátne divadlo Košice, 4.10.2016)

Andrea Šafranová

Baroková opera Georga Friedricha Händla (1685 – 1758) mala premiéru 26. februára tohto roku. Je teda celkom čerstvým dielom štátneho divadla. Od začiatku divadelnej sezóny sa hrala prvýkrát 4. októbra 2016. Dielo vzniklo v roku 1735, jeho novodobé oživenie do inscenačného tvaru bolo realizované v hudobnom nastudovaní hosťujúceho českého dirigenta Mareka Štrýncla a v réžii Lindy Keprtovej. Táto baroková opera v Košiciach doposiaľ nikdy nezaznela, preto bol tento počín dosť odvážny.

Opera sa hráva z úcty k tradícii i vo vzťahu k spevnosti talianskeho jazyka hráva v origináli, v taliančine. Čo sa týka prekladu, slovenské titulky sa premietali na hornej rampe javiska. Obsadenie nebolo len slovenské, naopak, spolupracovalo aj s interpretmi pôsobiacimi na iných európskych scénach. Samotný príbeh nie je vôbec zložitý, nie je ani dominantnou zložkou predvedenia, v opere totiž ide skôr o krásu hlasov a tónov, ako o nadšenie z príbehu. Alcina je zákerná čarodejníca, ktorá vábi mužov na svoj "ostrov lásky". Dalo by sa však povedať, že jej osobnosť je rozpoltená, môžeme u nej nájsť aj ľudské črty, nielen čarodejnícke a zlovestné.

Scénografia sa snažila reflektovať aj súčasnosť, nebola tu snaha o historickú presnosť, a to ani v kostýmoch, ktoré neboli navrhnuté podľa historickej predlohy a dobových módných konvencií. Teda skôr išlo o náznaky, barokové prvky v súčasnom prevedení a v spojení s modernými kostýmami. Scénografia vytvárala isté metafory, ktoré boli súčasťou príbehu, nemala len dekoračnú funkciu. Dalo by sa povedať, že bola symbolom akéhosi spútania, či väznenia. Či už išlo o väznenie človeka alebo jeho citov, či o jeho slobodnú vôľu. Avšak nie vždy táto súhra – súhra interpreta a pohyblivej scénografie – bola vizuálne dokonale zvládnutá. Niekedy to pôsobilo priam rušivo, ba nepodporilo to ani príbeh. Naopak, divák vedel, čo očakávať a stratilo sa tam napätie, ktoré by príbeh mohol získať. Na umeleckom zážitku to našťastie až tak neubralo, pretože, ako som už vyššie spomínala, príbeh nie je dominantný. Pozornosť réžia kládla primárne na spevácke výkony a autentickú hudbu, ktorej sa nedala odoprieť vysoká kvalita predvedenia, vrátane snahy o historicky poučnú interpretáciu.

Hlavná predstaviteľka mala aj vďaka dramaturgii nádherné miesta, ktoré bravúrne predviedla, jej sólové party boli spevácky dokonalé a ako jediná z predstaviteľov dodala aj herecké kúzlo svojej postave. Pôsobila prirodzene a nevyumelkovane. Oproti ďalším sólistom to bol výrazný rozdiel. V tejto opere však zbor nedostal veľký priestor, nebola to zborová opera. Dalo by sa konštatovať, že nastudovanie bolo „poskladané“ prevažne z árií sólových, prípadne duet, ansámblov bolo minimálne. Na jednej strane je to škoda, pretože aj zborové party by mohli oživiť toto predstavenie, najmä vzhľadom k časovému priestoru, ktorý bol venovaný tejto opere, čo už, keď ich skladateľ neskomponoval...

Medzi prvým a druhým dejstvom nedošlo k výrazným zmenám a hoci boli čísla sólistov pôsobivé, predsa len si v hudobno-dramatickom diele ucho diváka žiada počuť aj viac hlasov v sprievode krásnej barokovej hudby. Hudobná zložka v tomto diele bola netradičná a ohromujúce bolo aj jej kvalitné a zanietené prevedenie. Dirigent používal viaceré netradičné hudobné nástroje a ukázal svoju interpretačnú zručnosť ako aj precíznosť celého naštudovania opery, najmä z hudobného, a teda aj historického hľadiska. Opera *Alcina* v naštudovaní Košického Štátneho divadla Janka Borodáča bola pôsobivým hudobno-dramatickým predstavením. No napriek tomu, že hereckým akciám spevákov za času načas chýbala dokonalosť, svojimi jedinečnými barokovými prejavmi v orchestrálnej zložke a autentickým prevedením si zaslúži obdiv a určite patrí k vzácnym predstaveniam v repertoári divadla. Som toho názoru, že jednoznačne stálo za to stráviť príjemný októbrový podvečer v opernom dome práve pri tomto hudobno-dramatickou skvoste.

Bc. Andrea Šafranová
Inštitút estetiky a umeleckej kultúry
FF PU v Prešove
Študentka 2. roč., Mgr. štúdia

---

www.casopisespes.sk
